

بها [۵۰۰] دینارن

سعووره

هژمار [۹۵]
کولان ۲۰۰۷

روژا جیهانی یا
زاروکان

1/6

دەزگەھا خانى يا رەوشەنبىرى و راگەھاندنى

كۇقارەكا ھەيشانە يە بۇ زاروكان

خودانى نىمىتيازى : فازل عمەر سالىح

سەرنقىسكار : سەلام بالايى

balayi_selam@yahoo.com

سكرتىرا نقىسىنى : پەروىن ەبدىلەزىز

پىداچوونا زمانى : مەسعود خالد گولى

دەرھىنانا ھونەرى : ستار ەلى

مەھمەد مەلا ھەمدى

mehemed_sersink@hotmail.com

نىگاركىش : نەھمەد بىرى

ehmedbiri@yahoo.com

تېلەفون سەرنقىسكارى : 760 4030

موبىل : 459 4462

تېلەفون رىقەبەرىن : 724 0192

بەلاقتەرىن نىگنە
نقىسبىگنەھە نزار
تەنقىت مازىرەنقىسكار ھۆكىم
موبىل : 650 9030
nizar_doski@yahoo.com
N I Z A R

www.eduhok.net/sivore

E.mail : sivore@eduhok.net

سوپىلى بۇ ۋەزارەتا رەوشەنبىرى يا ھكۆمەتا ھەرىما كوردستانى ژ بۇ ھارىكارىيا وان د چاپكرنا كۇقارا سقۇرە دا .

دەرھىنانا قى ھژمارى ژ لاین ھونەرەند نەھمەد بىرى قە ھاتىبە دانان .

لۇزان رەمەزان كەنعان

نا: مهسعود خالد گولی

چهوا گاز چیدیت ؟

زانا دبیزن: گاز ژ پاشمایین بوونه وهرین گه لهك كهفن د ناف دلی ئهردی دا چیدیت.

ملیونهها سالان بهری نوکه، گه لهك ژ دهفه رین هسکین ئهفرۆکه د بن ئافئ فه بوون و تیشکین ههتافئ گه رما و روئاکای لی دباراند.

گیا و گیانه وهرین ده ریایی، ئهف هیزا ههتافئ دناف خوه دا ئمبار دکر. دهمئ ئهف گیانداره دمرن، پاشمایین لهشی وان دچوو بنئ ده ریایی و ل ویری بن ئاخ دبوو. و ل بن ئاخئ که رهستین کیمیایی و به کترین جؤراو جؤر لسه ر چالاکیین خوه به ردهوام بوون. لژیر کاریگه ریا فان که رهستین کیمیایی و به کترین به ز دوهنئ وان بوونه وهران دحه لیا و چپکین گازئ ژئ چیدبوو. و ئهف گازه دناف هندهك به رین کونکونین وهکی نیسفهنجی را بنهجه دبوو.

ب دریزیا ملیونهها سالان تیقلئ گویا ئهردی د لقین و جیگورکئ دا بوویه.. هندهك ژ وان جهین کو پیشتر ده ریا و گاز د ئاخئ ویدا فهشارتی، بوو هسکی، و هندهکین دی ژئ هه رمانه ده ریا. رویئ گویا ئهردی جیبهجئ بوو و وینئ بسه رفه یئ پارزهقیان (کیشوهران) هاته گوهرین. لهو ئهفرۆکه هندهك ژ وان تیقله به رین خوهدی گاز، د ناف دلی هسکاتیئ دا پهیدا دبن و پرانیا دهفه رین گازدار یین ل جهین بیابانی و هندهك جه ژئ وهکی کوردستانا مه یین ل دهفه رین چیاپی. کوردستان ژئ دهمهکی د بن ئافئ فه بوو، لهو ئهفرۆکه چی جهئ مروف بیران لی بکۆلت دی گاز ژئ دهرکهفت، ههروهکی ل دهفهرا (سندی و گولیا) ل زاخو و باژیرین (تهفتهق و کهرکووک) و گه لهك جهین دی، ل سالا بووری ئهف راستیه ب کریار هاتیه سهلماندن و گاز ژئ هاتیه دهریخستن.

گه نجینه

2

با

* با چیه و بوچی دهیت ؟

با نه و ههوايه یی دلقت، لی ناهیته دیتن. چیتر بیژین؛ مروّف نه سیّت وی ببینت لی کریارین وی بخوه دبینت و ههست پی دکهت، و چونکی ههوايي گهرم سقکه، لهو بهرهف سهری دجت و ژبه رکو ههوايي سار گرانه، لهو شوینا وی (ل خواری، ل جهی مایه قالا) دگرت، و هوسا دهمی نهف ههردو ههوايه جهی خوه پیک دگوهوژن، با پهیدا دبت.

* بوچی باگهر چیدبن ؟

دهمی ههوايي گهلهك گهرم و ب شه تیکلی ههوايي سار و زوها دبت، باگهر چیدبت. باگهر گهلهك ب سههمه، دهمی باگهر دهیت چ دکهفت بهر ریكا وی، نهو پرت و بژاله دکهت و دگهل خوه دبت و دارا دقرینت.

* بابله لیسك چیه ؟

دهمی ههوايي بنی نهورهکی تاری ل دور خوه دزفرت بابله لیسك (باهوژ) چیدبت. دهمی سهری بابله لیسکی دگهته نهردی ههمی تشتین دکهفنه بهر ریکی ژ جه رادکتهت، داران ژ ره ههلدکیشته دهر، خانیان دهه ریفت و ترومبیلان دقرپرینت.

گه نجينه

3

* نهری با زیانداره یان مفادار ؟

بخوه با هیزهکا سروشتی یه، لی بو مروقاتیی گهلهك گرنهك؛ چونكى راسته هندك جاران تویقان و هرهبا و بابهلېسكېن ترسناك ل كوژی و كنارین جیهانی پهیدا دین، لی دهمی ئه و با ب شیوازهكی دروست و زانستیانه دهینه بكار ئینان، شوینا زیانئ بگههینت، مفادار دبت. بهری، ب هاتنا باى بهلم و پاپور دلفلقین، پهرین ناشین باى دزقپین و بالون ژى بهر ب ئهسمانان دفرین، لی ئهفرۆكه هندك ئالاڤ یین هاتینه چیکرن كو وی باى وهردگرن و ب هاریکاریا (ژنراتورهكی توریبینی) دگوهوړن و دكهنه کارهپ، و ب وی کارهبی هزاران کارین ژ ناش و پاپوړان و بالونان گرنهكتر پی ئه انجام ددهن.

* کی نه ف دهزگههه چیکرینه ؟

مهزنترین دهزگهه لسهر دهمی شهرئ جیهانی یی دووی و ژ لایی ئهمریکیان فه هاتیه چیکرن، و ل سالا (۱۹۳۱) ی ژى ل وهلاتئ روسیا ئیک ژ فان دهزگههان هاته چیکرن كو بلنداهیا وی (۲۳) میتر و دریژاهیا هر پهرهکی پتر ژ (۱۵) میتران بوو و وهسا دهاته چاڤهریکرن كو هر ئیک ژ فان دهزگههان ب تنئ (۱۰۰) کیلو واتین کههرهبی چیبکهت. دیسان هولهنديان ژى گهلهك نه ف دهزگههه پیش ئیخستن و ل نافهراستا چهرخئ نوزدی(بهری سهد و پینجی سالان) نیژیکی نهه هزار ژ فان دهزگههان بو بریقهبرنا هندك کاروبارین خوه بكار دئینان.

گه نجینه

4

پرسیار ژ وه ... بهرسف ژ مه ...

پ: فاتما سه عید:

بوچی جلك مه گهرم دكهن؟

بهرسف: ژ نهنجامی گه ریانا خوینی د لهشی مه دا، لهشی مه ههردهم تیهن ژی دهردکه فیت. دهما نهم جلكا دکهینه بهر خوه ب تایبهتی یین ستویر، نهو تیهن د ناقبهرا لهشی مه و جلكان دا دمینیت و ب فی رنگی مه گهرم دبیت.

پ: نیروژ به شیر:

بوچی دهمی بالنده دنقن، ژ داری ناکه قن؟

بهرسف: پرانیا بالندان داددنه سهر چهقین داران و ل دهمی هاتنا بایی ب هیژ ناترسن کو ژ داری بکهقن و پشتراست دنقن.

نهف نهینیه یا د وان رهان را قهشارتیه نهوین کونتروی لسهر تل(پهنج)ین بالندان دکهن. دهمی بالنده داددته، کیسا لهشی وهسا قان رها ژیک رادکیشت و رهق دکته، کو بیی حهمد تلین بالندان دجهمیین و چهقین داران موکوم دگرن، و هینگی سست دبن دهما دیسان کاری فرینی بکهنهفه.

دیسان ل دویماهیکا قان رها(واته ل بن ههستیکیین تلین بالندان) هندهک گرزی یین ههین کو دهمی بالنده داددته گرانیا باری وان، نهوان گرزییان وهکی قومچهیا دکهنه د نافیک دا و نهف چهنده ژی دبهته نهگهری هندی کو پترتر بالنده بشین خوه لسهر چهقین دارا و تیلین کارهبی و ... هتد بگرن.

گه نجينه

5

نهري تو دراني ... !

(۱) ميسا هنگښيني پيچ چاف پين هين.

(۲) کويسه له (۲۰) روژان د شيت بي خوارن و فه خوارن بريت..
(زهرا رهشيد پيرومهری)

(۳) دوپشك د شيت دو روژان د بن نافي فه بمينيت بي کو بيهنا خو بينيت و ببهت و
د شيت بو ماوي سي سالان زي چ تشتي نه خوت.

(۴) کولي ژ همي رهنگين ميس و موران پتر خوارني دخوت.
(نوميد خالد حهسن)

(۵) زهرا ماري کوبرا د ماوي (۵) چرکان دا مروفي دکوريت.

(۶) پشیکا پتر ژ سهد دهنگا پين هين،
لي سها ب تني دهه دهنگ پين هين.
(جهيلا محهمه د)

ژيدمر :

- (۱) باز هم به من بگو چرا ؟ نارکدي لئوکوم
- (۲) سيسته ما روژ و جيهان، خالدی نهزیز
- (۳) بنه ماین جوگرافيا گشتي، نهشوان شوکری هروری
- (۴) جهند سايته کين نينته رني تي ب زمانی فارسی

ئەم ساڧاينە

رەمەزان ئىسماعىل گەرەگۈھى

ساڧاينە ساڧاينە

رۇناھيا چاڧاينە

فىقىيى نىڧا مالا

خودى ئەم ھۇ داينە

* *

مە دەسپىكە ل ژينى

بۇ خۇشى و ئەڧينى

ئەم دى خۇ بەرھەڧ كەين

دا ئەم زى بگەھينى

* *

دڧىت زانينى خر كەين

مىشكى خۇ زى پر كەين

نە ب شەڧ و نە ب رۇزا

نابىت خۇ لى كر كەين

* *

ببين كەسپن زانا

سەروكىن خىزانا

وھكى جگەر خوينى

ڧەھينين ھۇزانا

* *

ئومپدا بۇ خۇ دانين

رىكىن باش بزائين

بۇ ئەڧى وەلاتى

سوبە ئەم خودانين

* *

وھكى خودان دۇزا

دگەل تەڧ دلسۇزا

ناھەنگا بگىرپينين

ل بہارا و نەورۇزا.

رۆژا جيهانى يا زاروكان عرفان محهمهد نهمين

رۆژا مهيه نيكي شهش
دى بۆ مه ههر مينيت گهش
ئهو دهمى ههمى جيهان
دگيرن رۆژا زاروكان

★ ★

شانازين ب فى رۆژى
ئهم ههمى دى دهين سۆزى
دى خوينين دا زانا بين
خودان وارى ئافا بين

★ ★

ههر سال ل ئهقى دهمى
دى كهين شادى ئهم ههمى
ئهق رۆژه و نى ئهق نامه
پشتهفانه ژ بۆ مه

★ ★

پاشهرۆژين وهلاتا
ههر نهمين ههمى كاتا
دلپاك و سهرفرازين
خودان ريك و ريبازين.

كورددهواری

خه ليل ميكانيل چينى / شيلادزى

جل و بهرگى مه جوانه
شهل و شهپك و فيستانه
ههر له ديري زهمانه
ئهقه جلكين كوردانه
ل بهر دكهم شهل و شهپكا
گهل شاشك و شويتك و لهپكا
لاوى كورد ودها جوانه
لى كچ ب كراس و قوتكانه
بسك و لهوهندى و شال
خه ملا كچا ل بهر مال
دهف و دويزهله و شمshal
كهپر و خيشهت و رهشمال
هنجار و مهربيل و كال
جوتيار بكار تينيت ههر سال
پارزينك و تهشى و رويسه
مهنجهل و مهشك و وهريسه
تهفن و دوخين و گۆره
كارى ژنين ب چاره
دستار و جوئى و شيمكه
گۆپال و باسك و چۆخكه
د كورددهواری دا چاكه
بكار هاتيه لهم خاكه

رۆژا جيهانىك يازاروكان

۶/۱ ل همه وه پيرو ز بيئ

گهلى زاروكان...

ودكى نهم دزانين ل رۆژا ۶/۱ ژ هممى سالىن زايىنى و ل سهرانسهرى جيهانى جهژنا زاروكانه و ههر سال ب قى ههلكهفتى شاهنگ و فيستهقال دهينه گيران و نهف رۆژه بو بهرگريرنى ژ مافين زاروكان هاتيه تهرخانكرن. ل كوردستانى ژى گهلهك گرنگى ددنه قى رۆژى و جهندين چالاكى دهينه نهجامدان . بو قى مهبهستى (سقوره) ل باژيرى دهوكى نهف ديداره بهرههفكر:

نا: هيژا وهيسى

هيلىن صالح حسين - پا

- قا/ پهيمان:

من نهذانى ۶/۱ چ بيرهاتنه، بهلى من بهرى خو دا بهرنامى زاروكا گهلهك بهحسى وى دكهن، نهز چهز ژ سترانا (۶/۱) دكهم.

عهاى عهبدولزاق

مهحموود - پا

قا/ پيشرو:

نهز گهلهك چهز ژ قى رۆژى دكهم و چهز دكهم زوى مهزن بيم و مافين زاروكان ب جه بينم.

ياسر شيرزاد مستهفا -

پا - قا/ بههديان:

۶/۱ رۆژا جيهانيا زاروكانه و من دقيت د قى رۆژى دا بيمه خودان پايسكلهك و هيقي دكهم هممى مافين زاروكان بهينه دابينكرن.

نهلندين حسين يوسفا

- پا ۳ - قا/ سبيهنا:

من دقيت د قى رۆژى دا جلكين جوان بو خو بكرم و پشكداريى د چالاكيين ۶/۱ دا بكهم و هوزانهكى بيژم.

لهيلا حهسهن يوسفا

پا - قا/ نارارات:

من رۆژا ۶/۱ ژ ماموستاى گوھ لى بوو و من دقيت كونسيپرتهكا زاروكان ل قى رۆژى فهبيت دا پشكداريى تيدا بكهم.

گیانہ وهری ناگر بہردایہ خو

وہرگرتن ژ فولکلوری کوردی

نازدار محہمد

رؤژہکی ژ رؤژین بہاری، شفانہکی وەکی ہەمی رؤژین دی پہزی خو دبہتہ چۆلی. وی رؤژی گەلەک برسی دبیت، ئەو زی رادبیت پەزەکی بو خو فەدکوژیت دا بخۆت. ہیرفہ و ویفہ دچیت شکەفتەکی دبینیت، دچیتہ تیفہ و ناگرہکی بو خو ہەلدکەت.

ژ نشکەکیفہ سەحدکەتی گیانہ وەرہکی مەزن و ب پویرت ہاتہ ب رەخ ویفہ روینشت. شقان سەحدکەتی کا ئەو چ دکەت، ئەو گیانہ وەر زی یی وی دکەت.. شقان دا روینیت ئەو زی دروینشت، شقان رادبوو ئەو زی رادبوو، شفانی سەری خو دخوراند وی زی سەری خو دخوراند. شقان مەندەھۆش بوو و د ہزرا وەر بوو. پستی بیہنەکی ئەو چویفی بچوکی د دەستی خو دا کرہ د ناف ناگری را و موپین رەشین لەشی خو پی کوزراندن.. دەما وی گیانہ وەری ئەو شقان دیتی وەگری ئەوی زی وەکی وی کر و ناگر بہردا خو و ناگر فیرا چوو.. ہندی شقان ہات و چوو دا ہاریکاریا وی بکەت، بەلی وی گیانہ وەری خو لی نەگرت و د نہالەکی دا کەفت و مر.

زارۆکین ہیژا..

دقیت ئەم ہەمی د ہشیار بین ژ زارفەکرنا کۆرکۆرانہ؛ چونکی دویمایہا وی پەشیمانێ و تیچوونہ.

جورین و ورزشی

بهره‌شکر: بابی هاشی

تہ پا میزی

ل دہسپیکا جہرخی بیستی بہرنیاس بوویہ و پشتی شہری جیہانیی نیکی بہ لافبوویہ و ل سالا ۱۹۲۷ ای ٹیکہتیا تہ پا میزی ل باژیری بہرلین ہاتیہ دانان و ل سالا ۱۹۲۷ ای بو ٹیکہمین جار فارہمانیا تہ پا میزی ہاتیہ بریقہبرن.

تہپہ ژ ہہر کەرہستہیہکی دہیتہ چیکرن ب مہرجہکی کو شیانیی زفراندنا ب لہز ہہبت کو ژ ۲۲ سہنتیمہتران کیمر نہبت و ژ ۲۵ سہنتیمہتران زیدہتر نہبت دہمی ب ئہردی دکہفت و رادبت کو بلندہیا وی ببتہ ۳۰ سہنتیمہتر. رووی میزی ژی دقیت یی لاکیشہ بت و رووبہری وی ۲،۷۴۳ مہتر دریزی بت و ۱،۵۲۵ مہتر فرہی بت. رہنگی میزی ژی دقیت یی کسک بت و نہ یی تہیسوک بت. تور ژی بدریژییا ۱۸۵ سہنتیمہتران ل ہہردو لایان دہیتہ گریدان و ب ۱۵،۲۵ سہنتیمہتران ژ میزی بلند دبت و ژ بہندکیی رہنگین دہیتہ چیکرن، یان ژی ژ کەرہستہیہکی پلاستیکی دہیتہ چیکرن. دہستکی یی تہپی دزفرینن چ مہرج بو سہنگ و جوروی وی نینن، بہل تہپہ ژ کہرستی (سلولوید) دہیتہ چیکرن و رہنگی وی سپی یہ یان ژی یی زہرہ و رووی وی یی زفرہ و تیرہییا وی ژ ۳،۷۲ سہنتیمہتران کیمر نینہ، کیشا وی ژی د ناقبہرا ۲،۴۰ گرامان ہہتا ۲،۵۳ گرامایہ.

کاریکاتیر

سەردار کێستەیی

قوتابخانا دواناڻجيا (نووهات) يا ٽيڪرل

نا : يونس عوهر

قوتابخانا (نووهات) قوتابخانهڪا (۱۲) ريزي يه ل سالا ۲۰۰۴ - ۲۰۰۵ ژ لايي (مجمهد نه زيف) شه هاتيه دامه زراندن بو قوتابيئي ڪو ژ درهه ي وهلاتي هاتين، و قوتابيئي خو ژ (۲۱) وهلاتان هممبيز ڪرينه، و ب زماني (ڪوردي، عه رهي و ئينگليزي) وانا دخوينن، و بههرا پتر ب زماني (ئينگليزي) يه. هه ژي گوٽني يه ڪو قوتابيئي شه گهرياي ژ وهلاتين (ئيران، تورڪيا و وهلاتين عه رهي) ل في قوتابخاني ناهينه وهرگرتن.

ژمارا قوتابيئي سه رهنائي (۱۷۵)، يين دواناڻجيا (۱۷۸) قوتابيينه و نيزيڪي (۲۰) ماموستايان وانا لي دبيژن.

دهسپيڪي نافاهيي في قوتابخاني ل قوتابخانا (نوهه درا) يا سرياني بوو، پاشي هاته شه گوهاستن بو نافاهيي دواناڻجيا (نال) يا نمونه يي، و ل دوماهيي هاته نافاهيي (سپيريز) ڪو نوڪه جهي وييه، و د في قوتابخاني دا شه جوړه چالاڪيه دهينه نه نجام دان: (جه ژني بوونين قوتابيان ڪو د پلان شه دهينه ڪرن، جه ژنا سهري سالي، سهيرانين زانستي و روژا ڪه له پوري (شه روژه ل هه يقا نيساني يه)، ڪو هه مي قوتابي جل و بهرگين ڪوردي دڪنه بهر خو و خوارنين ڪوردي ناماده دڪن....هتد).

ڪوڦارا سڦوره ل في قوتابخاني به رهه ڦ بوو و شه هه ڦاله ديتن:

★ **ھېقىن سەر تىپ عيسا / پۇلا سىي ژ ھۆلەندا :**

ئەز گەلەك حەز ژ قوتابخانا خۇ دكەم و دايكا من و خالى
من وانا ل مال نيشا من ددن و من دقيت ل پاشەرۆژي
ببمه موزيكرهنا نأفدارا (كەمان)ى.

★ **رۆژ محسن / پۇلا نىكى / ژ**

سوید :

ئەز حەز ژ ھەمى وانين خۇ
دكەم ب تايبەت وانا (ھونەر)ى؛
چونكى مامۇستايي من گەلەك
حەز ژ من دكەت.

★ **ليزان جەعفەر / پۇلا**

چواری / ژ سوید :

ئەز حەز ژ وانا (زانست)ى
دكەم؛ چونكى گەلەك باش دەيتە
شروڧهكرن و ئەم دچينه
سەيرانين زانستى و تاقىگەھا
زانستى.

★ **ھين ھەيسەل / پۇلا**

دووی / ژ ھۆلەندا :

دايكا من كارى من يى
قوتابخانى دكەت و ھەر رۆژ
ل دەمژمير (۸:۳۰) دچينه
قوتابخانى.

★ **تابان سەربار / پۇلا شەشى / ژ ئوستراليا :**

خۇشيا قى قوتابخانى ژ بلى خواندنى، ھەقالىنى يە
و ئەز حەز ژ ھەمى ھەقالين خۇ دكەم ب تايبەت
ھەقالا خۇ يا خۇشتقى (لارا)ى.

★ **مامۇستايا زمانى كوردى (كۇفان عەبدولقادىر) :**

ئەز گەلەك خۇ دوەستينەم و ريكين ب ساناهى نيشا وان ددەم داکو زمانى كوردى ل دەف وان
يى ب ساناهى بيت، و ژ بلى وانهگوتنى ئەز وينا نيشا ددەم و دبەمە سەيرانا ل ھندەك جھا،
وەكى (گوندان، باخچى گيانەوهران و.....ھتد).

ھەکاری بلبەك ھەبوو، ھەردووكان
گەلەك ھەز ژ ئێك و دوو دكرن.

ئەفە ئەركی منە.

ھەكار تو كوركەكی گەلەك باشی،
چوونكى تو زۆر چاقدیریا من دكەى.

چەند رۆژین دى دى
ديارييهكى دمه ته.

ئووو... سوپاس بۇ ته،
چ ديارى يه ؟!

چەند رۆژ بۆرىن، هەكارى
قەفەسا بلبلى برە ب رەخ
پەنجەرى قە و دەرى وئ
قەكر.

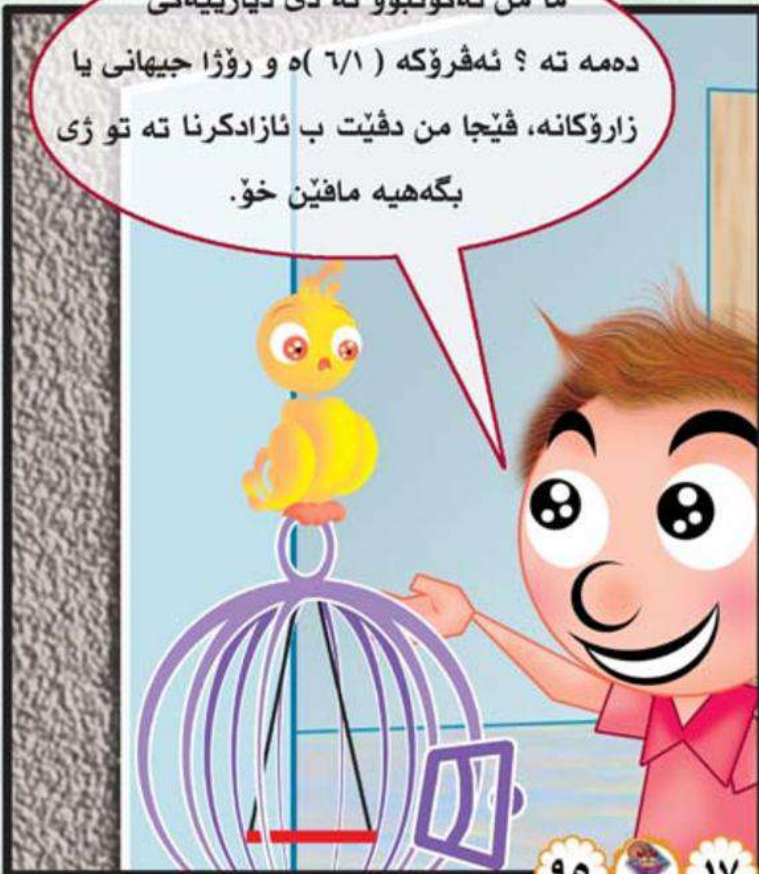

پاش دى زانى.

ما من نهگوتبوو ته دى دياريهكى

دمه ته ؟ نهفرۆكه (6/1) ه و رۆژا جيهانى يا
زارۆكانه، فيجا من دقيت ب نازادكرنا ته تو زى
بگههيه مافين خو.

تو چ دكهى ؟!

نيشان باسى

بەخت و ستىرىن زارۇگان

باگوردان: (۴/۲۰ تا ۲۲/۲۱)

دھىت د فى ماوى دا ل قوتابخانى تو پتر خو بوەستىنى؛ چونكى تو بېتقى
ھندەك نمرىن باشىرى دا بسەرکەشى.

گۆلك: (۵/۲۰ تا ۴/۲۱)

دايك و باب پشتهفانيەكا باش بو تە دكەن، لەو نەجامىن تە ل قوتابخانى د
باشن و دەليفا سەرکەفتنى زى بو تە يا ھەى.

بېلب: (۶/۲۱ تا ۵/۲۱)

ھىژ دەليفا تە يا ماى، ھزر نەكە تو ل قوتابخانى كەفتى، خو بوەستىنە دا
بەرھەمى تە ديار بېت.

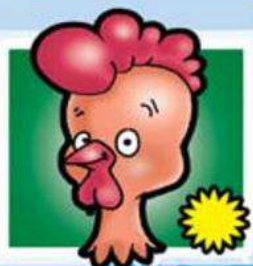
ماسى: (۷/۲۲ تا ۶/۲۲)

ل فان نىزىكا دى مزگىنيەكا باش بو تە ھىت، كو تە ھزرا وى نەدكر. رۇزا
بەختى تە ئىك شەمبى يە.

دىكل: (۸/۲۲ تا ۷/۲۲)

ز ھندەك ھەفالىن دەوروبەرىن خو ھىيار بە و ھەمى تىشتىن خو بو وان
نەبىژە؛ چونكى وان خرابيا تە دھىت.

پەلانىڭ : (۹/۲۲ تا ۸/۲۳)

بىشى تە خۇ ژ وانىن خۇ دوپىركىرى و تە دى خۇ ژى سار كرى، ژنوى تو بخۇ
حهسىاى. ژمارا بهختى تە (۸)ه.

پىشىك : (۱۰/۲۱ تا ۹/۲۳)

هندهك پاره دى بدەست تە كهفن، بهلى باش هزرا خۇ د مەزاختنا وى پارهى
دا بكه؛ چونكى پاره خۇ ل دەف تە ناگرن.

مار : (۱۱/۲۱ تا ۱۰/۲۲)

نەگەرى وان گفاشتنن رۇژانه لسەر تە ژ لايى دايك و بابىن تەفە، تو بخۇ
بووى؛ چونكى تە خۇ ژ ئەركىن خۇ دوپىر كر بوو.

كهو : (۱۲/۲۱ تا ۱۱/۲۲)

كهفتنا تە ل فوتابخانى بلا كارتىكرنى لسەر ژيانا تە نهكەت. هزرا
سەرکهفتنى بكه بۇ سالا بهيت.

كارك : (۱۲/۲۲ تا ۱۲/۲۱)

تو خۇ گەلهك دوهستىنى و خۇ ژ ئەنجامىن ئەزموونان دترسىنى، بهلى وەسا
نىنه و ئەنجام دى لدويىف دى تە بن.

داس : (۲/۲۲ تا ۲/۱۹)

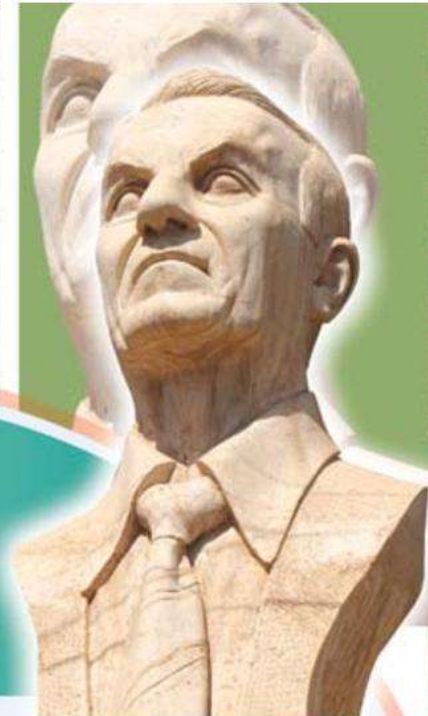
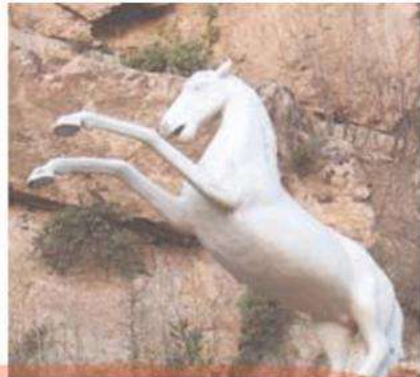
هەفالهكى تە گەلهك حەز دكەت خۇ نىزىكى تە بكەت و حەز ژ هەفالىنيا
تە دكەت، بهلى تو خۇ ژى دوپىر دكهى. ژ بير نهكه ئەو هەفالهكى باشه.

كويسهله : (۲/۲۰ تا ۲/۲۰)

تە گەلهك يا خۇ ژ هەفالىن دەوروبەرىن خۇ دوپىر كرى ب تايبهتى ژ وان
بىن گەلهك حەز ژ تە دكەن، تو دشى ديسان خۇ بگههينيه وان فە.

پهیکه ریڼ باژیری

بهره شکرڼ و فوتوؤ : بلند محمد

فیسنه قالا پهیکه ران

پهیمانگه ها هونه ریڼ جوان ل دهوکی سالانه فیسته قالا خو یا هونه ری پیک دنیت و چندين بهره مین شیوه کاری یین جودا جودا بهرچاف دکت. ژ وان ژى سالانه چنه پهیکه ریڼ جوان کو ب دهستی قوتابیڼ هونه رمنه ل پهیمانگه هی دهینه دروستکرڼ نیشا جه ماوهر و حهز ژیکه ریڼ هونه ری ددت.

زاروکیڼ خوشتقی؛ دهمی فیسته قالا دهیته فهکرڼ هر نیك ژ مه دشیت بچت ل وان پهیکه ر و شیوه یین دی یین هونه ری د ناڅ هول و پشکین پهیمانگه هی دا ببینت.

پهیمانگهه پشکهکا تایبته یا هونهری پهیکهرتاشیی
ب خو فیه دگرت، کو بدههان خویندکار ل قی پشکی
دخوینن. زاروکیڼ دهلال... نهف هونهره زی گهلهک یی
کهفنه و مروقی ل دهسپیکا ژيانا خو ناسکریه و گهلهک
جاران نه م دبینن کو دمیزوی دا هاتیه دیارکرڼ پهیکه
بو خودافهاندان هاتینه چیکرڼ و ل جهین په رستنئ و
ناینی هاتینه دانان و خه لکی بهایهکی مهزن ددایی.

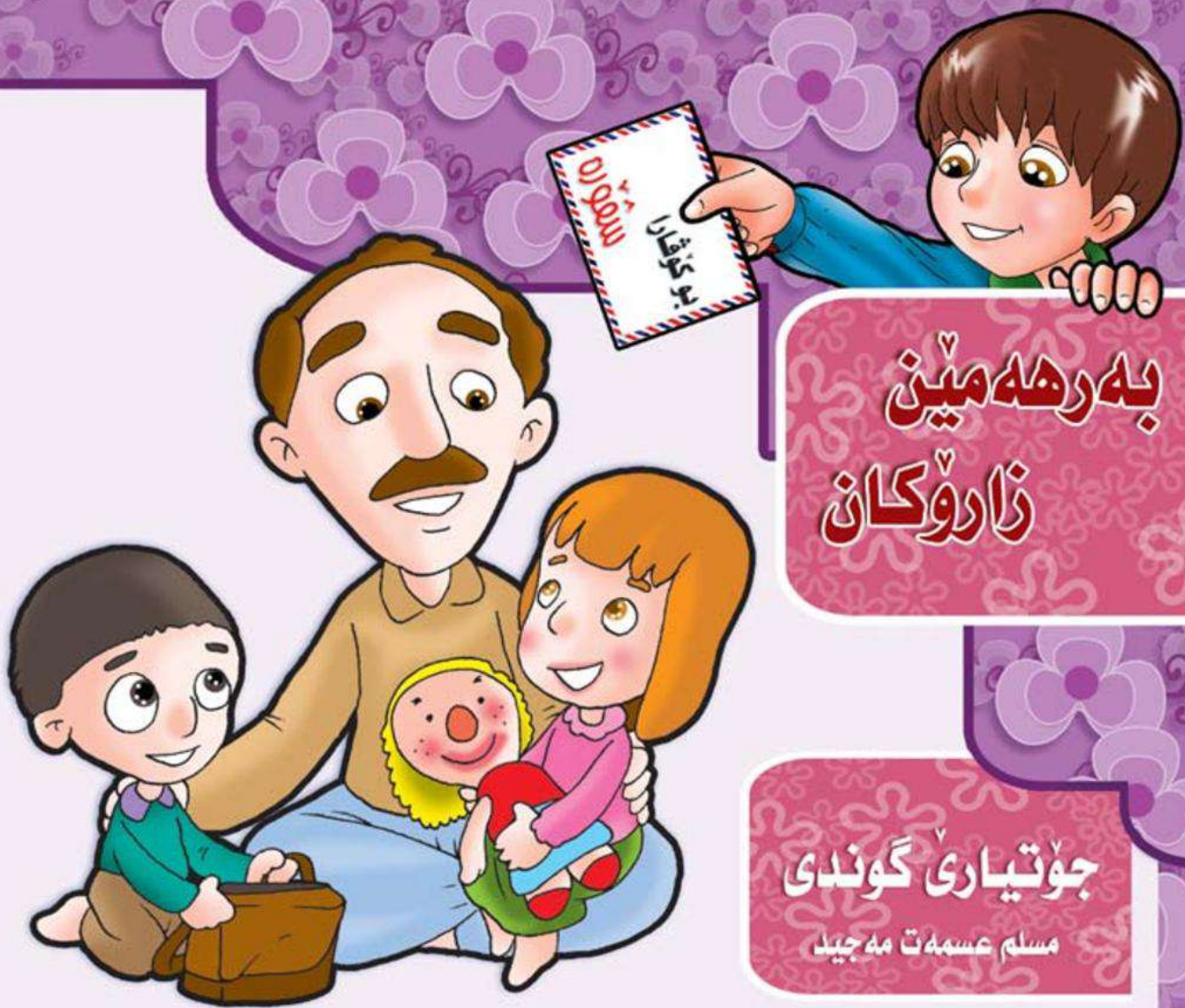
ل دهسپیکا بزافا دیتنا فی هونهری زی، وسا هاتیه
دیارکرڼ کو دهمی مروقی ل خیزی و رهملئ بریفهچوی
شوون پین وی ل سهر دیاربووینه و هوسا هزرهک بو
چیبوویه کو هونهری پهیکهری چیکت.

دقان وینهیان زی دا نه م دبینن کو خویندکارین
پهیمانگهها هونهریڼ جوان ل دهوکی دبزافهکا بهردهوام
دانه ژ بو پیشخستنا فی هونهری ل دهقهری و جوانکرنا
باژیږی بریکا دانانا وان پهیکهران ل سه ریڼ سیږیانا و
فلکین ل ناف باژیږی.

گهلهک ژقان پهیکهران دهربرینی ژرهوشت و میژوا گهلی
کورد دکن و گهلهک زی تنی دهربرینهکه ژ بو جوانیی
چونکو هونهر ب خو ههمی جوانییه و دهمی نه م بزافئ
دکین کو بریکا هونهری کارهکی بو مللهتی خو بکین، نه و
هینگی نه م بزافا جوانکرنا رووی مللهتی خو دکین دناف
مللهتیڼ دی دا و ههر وسا بو دیاردکین کو نه م مللهتهک
زیندینه و خودان میژویهکا دیرین و قارهمانی و ناخهکا
زیرینین کو دبیرنی کوردستان.

بهلی زاروکیڼ خوشتفی... ههر نیک ژ مه ل جهی خو و بکاری خو، نهگه نه و کار چهندي
بچووک زی بت، ب مهرجهکی کو کارهکی نه رینی بت، دبه هاریکار ژ بو نفاکرنا جفاکی و هوسا
جفاک پیش دکهفن.

بەرھەمىن زارۇكان

جۈتىياري گۈندى

مسلم عىسمەت مەجىد

رۆژەكى ژ رۇژان و ل گۈندەكى كوردستانى و ل ناڧ چىايىن بلند و دارستانىن كەسك و بەرفرەھ و مېرگىن رەنگاورەنگ ژ گۈلىن جۇراوجۇر، جۈتىيارەكى ل ناڧ نەردى خۇكار دكر بۇ برىشەبرنا ژيانا خۇ، نەڧ جۈتىيارە ھەرۇ سېيدى ژ خەو رادبوو و دچوو ناڧ چەمى خۇ و گەلەك جۇرىن فىقى ژ دارىن وا دكرن و پىشتى ھىنگى دا چىتە كۈلكى مرىشكىن خۇ و ھىكىن وان كۆم كەت و دا ھەمىيان پىكشە بەتە باژىرى فرۇشىت.

قى جۈتىياري كورەك و كچەكا بچويك ھەبوون و ھەفتىي جارەكى يان دو جارا تىشتىن خۇ كۆم دكرن و دچوو باژىرى، و بەرى بچىتە باژىرى شان زارۇكان داخواز ژ بابى خۇ دكرن كو بۇ وان تىشتىن جوان ژ باژىرى بينىت.

قى جارى كورى جۈتىياري گۈتى باب بۇ من چانتەكى جوان بينە و كچا وى گۈتى باب بۇ من ژى بويكەكى و شەيەكى و خۇدىكەكى بينە. و بابى وان سۇز دا كو داخوازيين وان ب جھ بينىت. دەمى بابى وان چووئە بازارى تىشتىن خۇ ب بەھايەكى باش فرۇتن و تىشتىن زارۇكىن خۇ و دگەل دا چەند پىدقىين مالى وەكى شەكر و برنج و دوھن و گەلەك تىشتىن دى كرىن و ل دوئماھىي زقرى گۈندى و زارۇكىن وى گەلەك كە يىفخۇش بوون.

سۆرگول

لافا خه پیری

تیپا شاریا / به شی زاروگان

سۆرگول گوله کا شرینه
ناقئ وی بو وی ژینه
سۆرگول ل ناق باخچایه
پر په یشین و نازکه
* *

سۆرگولا نه زدی چینم
دا باخچی خو بخه ملینم
بشکوژا نه زدی چینم
دا سۆرگولا بیینم
* *

دهمی سۆرگول دوه رییت
دلئ من بو وی دحه لییت
دهمی سپیدا نه ف شه دییت
دلئ من بو وی خوش دییت.

وهلات

سه رخوه بوون خه لات حه سه ن

وهلاتئ من کوردستانه
سروشتنئ وی زور جوانه
وهلاته کن پر بوهایه
هه می جهینئ وی کانزانه
نه و به هشتا سه ر زه مینه
یا پری گول و به یبوینه
دلئ مه بو وی ب نه قینه
نه و وهلاتئ مه کوردانه .

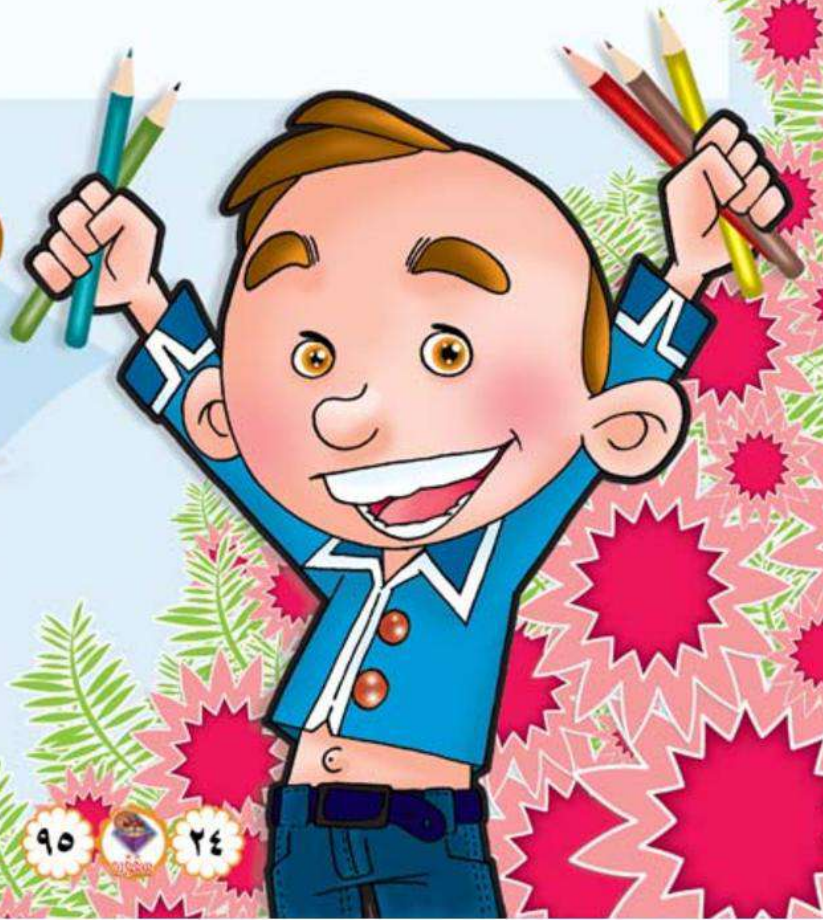

رہنگ بکہ

+

مڑویلاھی

نا: نہحمد بیری

۹۰

۲۴

6
جودامی

شەش جوداھییان د ناخەراشان دوو وینەیان پەیدا بکە.

ژشان ھەر چار سیبەران، ب تنخ ئیک د گەل ھەرچا
سپک ئەوا د وینەکی دا دیار د کونجیت. ئەو کیژک
سیبەرە ؟

پیشانگه‌ها زاروکان

ره‌قنه‌ند سه‌عدونلا
۷ سال

دهریا محمد مه‌هدی

پولا : دووی

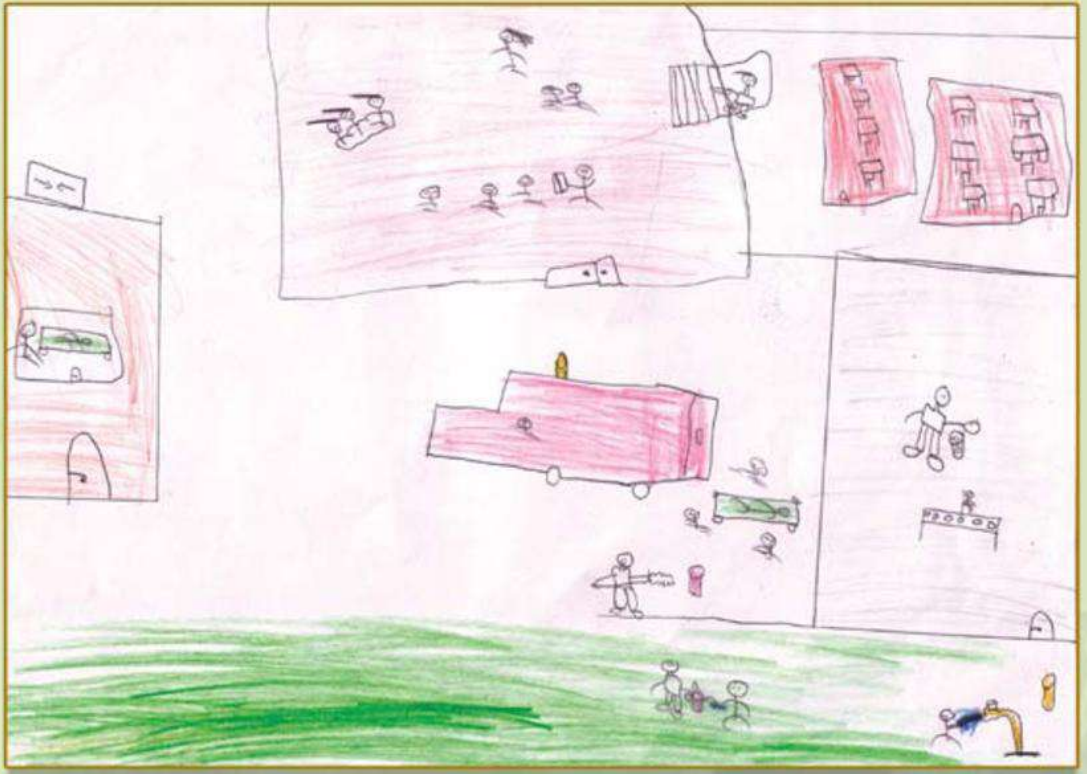
قوتابخانا سییه‌نا

ساقول

نالا عزت

فاتما عهبدو لکه ریم

نئیینی:

زارو کین دهلال ندهو نیگارین هوین بو مه فری دکدن، ل سدر کاغذزه کا
سپی یا بی هیل چی بکدن و دگدل ویندیده کی خو بهنیرن.

بەرىكانە...

پرسىيارىن قى ھژمارى:

(۱) كەنگى نقيسەر و خەباتكەرا كورد (رەوشەن بەدرخان)
چويە بەر دلوقانیا خودى؟

۱۹۹۲/۶/۲۰ ، ۱۹۹۲/۶/۱۰ ، ۱۹۹۲/۶/۱

(۲) ناقى (۵) كەنالىن تەلەفزيونىن كوردى يىن ئاسمانى بنقيسە؟

بەرسقا پرسىيارىن ھژمارا بۆرى:

بەرسقا پرسىيارا ئىكى: دەزگەھى خانى، دەزگەھى سپىرىز، دەزگەھى ناراس
بەرسقا پرسىيارا دووى: ئەحمەدى خانى، مەلایى جىزىرى، فەقىي تەيران

پشتى گەلەك زارۇكان بەرسقا پرسىيارىن مە داين و بەرسقىن دروست
ھاتىنە ھەلبىژارتىن، و پشتى پشكى، خەلات بۇ قان زارۇكان دەرکەقتن:

(۱) كەيوان يووسف

(۲) بىرىقان محەمەد تاھا

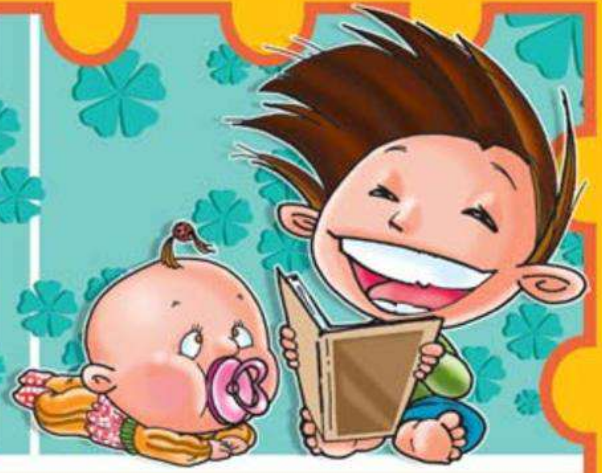
(۳) روپەل سەلام

ئەم پىرۇزباھيا قان ھەقلاقان دكەين و ھىقىە پشتى دەرکەفتنا كۇقارى،
سەرەدانا بارەگايى كۇقارا سقۇرە يى نوى ل (تاخى رەزا، جادا شەھىدىن
ئىكى شواتى - ل تەنشت رىقەبەريا بەرلاقرنا بەرھەمىن گازى) بكەن دا
خەلاتىن خۇ وەرېگرن.

تېيىنى:

داخوازى ژ وان زارۇكان دكەين يىن
پشكدارىن د كۇقارا سقۇرە دا دكەن، ھەر
بايەتەكى بەنېرن ناقى خۇيى سىقۇلى ل سەر
بنقيس و دگەل دا وىنەيەكى فرىكەن. ب
تايبەت دەمى ھوين پشكدارىن د بەرىكانى دا
دكەن دا ژ ماقى خۇ بى بەھر نەبن. دگەل
سوپاسيان.

بکه کهنی...

دلئى ژنكهكى گهلهك چوو ئىپيراخا، لهو رابوو بوؤ خؤ
ئىپيراخ چيكرن و دانان سهر ناگرى، و چوو كوچكى
پال دا پيش تهلهفزيوونى.
كورئ وئ ب ههواركىنى ب ژور كهت و گوٲ: دادئ..
دادئ.. بابئ من مر!

دهيكا وى گوٲ: ته نهز بزداندم، من گوٲ كا
ئىپيراخين من پيشه سوٲن !!!
سيزار مهسعود خالد

جارهكى گلوپا مالهكى ههل نهذبوو، و بابئ وان هندى
چيدكر، لئ ههر بئ مفا بوو. كچا بچويك ل بابئ خؤ
زفرى و گوٲئ: باب.. دياره گاز تيذا نهمايه !!
نهفين رهشيد عومهر

زهلامهكى راديؤيا مالى شكاند.
ژنكا وى گوٲئ: بوچى ته راديؤ شكاند، مه گوھى خؤ ددا
دهنگوباسا و سترانا ؟
زهلامى گوٲ: ما دئ بوچى درهوا كهت، نه م يئ ل دهوئى
و نهو يا دبيژيت: (فيره لهندهنه) !!
كيكى

جارهكى ئيكي قهلهو چوو نك نوژدارى و گوٲئ: نهز چ
بكه م دا لاواز بيم.
نوژدارى گوٲئ: ههر رؤژ دهه كيلوميٲرا بكه غار.
نهساخى دهست ب غاردانئ كر و ل جههكى راوهستيا و ب
تيلهفؤنئ گوٲه نوژدارى: نهز نوكه يئ لسهر سنورى سوٲيئ،
دهرباز بيم يان نه !!!

كاروان چهجى

Ş J W B n o q Ç
E K A j ê b
İ Ç

Rûvî û Çûçik

Wergêran ji Erebi

Mihemed Mela Hemdi

Çûçkê hêlîna xo li ser çiqên bilindên tiraşa çêkirbû û di dilê xo da digot: gelek kırım yên li ser erdî heyn, başe ma boçî ez hêlîna xo naveguhêzme erdî, ew dirçêtire ji ser van çiqên bilind.

Rûvî digerya û bi difna xo bêhin dikire erdî. Li delîvekê bi ser hêlîna çûçkê helbû, lê çûçik şiya xo qurtal ket û fir da ser darê.

Rûvî gote çûçkê: dê kûve çî? Bawer bike ez te nagirim.

Çûçkê got: başe pa tu li ser hêlîna min çi dikey?

Rûvî got: min diviya bibînim ka tu çewa hêlîna xo çêdikey û ka tu pêdivî çi harîkariya nînî, dê were bo min bêje.

Çûçkê got: boçî te divêt ez dademe ser erdî?

Rûvî got: min divêt hevalîniya te bikem.

Çûçkê got: heker tu yê rijdî were serkeve def min.

Rûvî têkçû, kurya xo li pişt xo xişand û çû.

بشكورتين سئوره

ميلاد نه مير

نگين نه مير

نه حلام

نارارات رهمهزان كه نعان

ديمه ن عابيد

محمد مهدي نيجسان

ناقيشان نه زير محمد مهدي

هيلى ن نيجسان

نارام وديسي

سولين ساليح

نوميد حسين

ليزان مه تين

عه بدولواحد سامي

شه فين ششان

ناوات نه كرم

عومهر عه بدولردزاق

هيلى ساليح

نه وندك شيردل

ناريمان عه بدولردزاق

نيمان محمد مهدي تاهر

Sivore

Hijmar (95)
Gulan 2007

وڊ شازدار

ل بهر من بهرزه بوو

